

Asia: VN/23/2022

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta annetun lain ja kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta annetun lain ja kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.

Gasgrid Finland Oy (jäljempänä, Gasgrid) kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Toimimme järjestelmävastaavana kaasun siirtoverkonhaltijana Suomessa ja tarjoamme asiakkaillemme turvallista, luotettavaa ja kustannustehokasta kaasujen siirtoa sekä kehittämme aktiivisesti ja asiakaslähtöisesti siirtoalustaa, palveluita ja kaasumarkkinoita edistääksemme tulevaisuuden hiilineutraalia energia- ja raaka-ainejärjestelmää.

Haluamme tukea yhteiskunnan hiilineutraalisuutta puhtaiden kaasujen avulla. Uudet innovatiiviset teknologiat, kuten vety tai synteettinen kaasu ja CO₂-talteenottoteknologiat nopeuttavat myös kaasumaisten polttoaineiden hiilineutraaliuden saavuttamista. Tulevaisuudessa voi tulla myös YVA-menettelyn vaativia uusia kaasuputkistoinfranhankkeita Suomeen.

Hallituksen esitysluonnos on tärkeä tulevaisuuden kaasuputkistohankkeissa. Nykyinen metaaniputki sisältää tänä päivänä maakaasua ja biokaasua ja tulevaisuudessa putkisto voi puhdistua synteettisen metaanin tai hiilidioksidin talteenoton kautta. Tulevaisuudessa kaasuputket voivat myös olla vetyputkistoja nykyisen maakaasu- ja bioputkiston lisäksi. Gasgrid on julkaissut huhtikuussa 2022 Nordic Hydrogen Route-projektin rakentaakseen yhdessä Ruotsin kanssa Perämeren alueen vedyn siirtoputkiston, joka yhdistää vedyn tuottajat ja käyttäjät. Toisaalta myös paikalliset point-to-point vedyn siirtoputkistohankkeet ovat mahdollisia lähitulevaisuudessa.

Gasgridin näkemys hallituksen esityksen luonnoksesta

Gasgridin näkemykset kohdistuvat hallituksen esityksen luonnoksen 4 §:ään eli sähköjohdon ja kaasun siirtoputken rakentamiseen.

Maakuntakaavojen osalta 4.2 §:ssä todetaan, että rakentaminen ei saa vaikeuttaa alueen käyttämistä sille maakuntakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen. Lausuiimme asiasta jo edellisessä kuulemisvaiheessa, että asiaa olisi hyvä täsmentää. Hallituksen esityksen säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, että ”Kaasun siirtoputkien sekä alueidenkäytön yhteensovittamiselle olisi eduksi, että nykyiset linjaukset merkittäisiin maakuntakaavoihin. Käytännössä kaikkia tulevia hankkeita ei ole mahdollista ottaa maakuntasuunnittelussa huomioon kaavoituksen ja hankkeiden toteuttamisaikataulujen erilaisuuden vuoksi”. Myöhemmin perustelut jatkuvat, että ”Tapauskohtaisesti tulisi arvioida, miten hankkeen toteuttaminen vaikuttaisi alueen käyttämistä sille kaavassa varattuun tarkoitukseen. Esimerkiksi alueen osoittaminen kaavassa maa- ja metsätalouteen ei lähtökohtaisesti voida katsoa muodostuvan luvan myöntämisen esteeksi”.

Gasgrid pitää ensisijaisen tärkeänä sitä, että hallituksen esitykseen on lisätty viimeinen lause siitä, että alueen osoittaminen kaavassa maa- ja metsätalouteen ei muodostu luvan esteeksi. Asiaan jää kuitenkin tulkinnanvaraisuutta, koska toisaalta edellytetään alueen osoittamiseen kaavassa varattuun tarkoitukseen. Tästä voi syntyä myös muutoksenhakutarvetta, mikä voi pitkittää hankkeiden toteuttamista.

Perusteluna on se, että energiamurroksen aikaansaamiseksi ja hiilineutraaliin yhteiskuntaan siirryttäessä tarvitaan nopeita päätöksiä ja projektien toteuttamista eikä monivuotinen kaavoitus saa estää tai hidastaa projektien toteuttamista. Infrastruktuurihankkeet ovat erittäin tärkeässä roolissa tuotannon ja kysynnän investointipäätöksissä, jolloin niiden ennustettavuus vaikuttaa merkittävästi esimerkiksi Suomeen investointiympäristönä. Lisäksi kaasuputkihankkeet voivat sijoittua usean eri maakunnan alueelle ja kaavoitukset voivat olla käynnissä eri aikaisesti.

Espoossa, 13.5.2022

Olli Sipilä

Toimitusjohtaja

Gasgrid Finland Oy

Miten esityksen toteutuminen vaikuttaisi ELY-keskusten työmäärään ja resursointiin?

Voitte kirjoittaa vastauksen alla olevaan tekstikenttään

-

Jortikka Mikko
Gasgrid Finland Oy